

אוצר הנפש

* **	🕯️🕯️	📍
18:30	17:18	י-ם
18:32	17:32	ת"א
18:30	17:23	חיפה
18:32	17:25	ב"ש

עלון שבועי בענייני תורת הנפש ותיקון המדות משיעורי הרב יצחק גינזבורג שליט"א

אוצר הפרשה

סוד תיקון הברית בברית הקשת

ה' כורת ברית עם נח, ונותן את הקשת בענן כסימן, "זאת אות הברית אשר אני נתן". זו הברית הראשונה בתורה, וזו גם ההופעה הראשונה של המלה 'אני' בתורה. לא פשוט לומר 'אני'. צדיקים וחסידים גדולים היו נזהרים שלא לומר 'אני' בכלל, עלול להיות בזה גילוי של גאווה ואגו. מי אנחנו שנאמר אני?

בכוחות הנפש, גילוי האני קשור לספירת-מידת היסוד, שבה האדם מגלה את העצמיות שלו ומגשים אותה במציאות. ההופעה המתוקנת של היסוד היא "תיקון הברית", הופעה נקיה וטהורה, ללא סיגים של גסות וערלה. לכן דווקא עכשיו, כאשר ה' כורת ברית עם נח, הוא מגלה את המלה 'אני'.

בכל התנ"ך יש י פעמים "אשר אני נתן" – כנראה שה'אני' המתוקן, סוד תיקון הברית, נותן אושר, מי שמקדש את הברית הוא מאושר – וזו הפעם הראשונה מבין עשר ההופעות, הכתר שלהן.

(משיעור אור לח"י ניסן ע"ד)

אוצר הפתגם

פסולת הימין היא האיסלאם (שלדעת הרמב"ם אינו ע"ז) ופסולת השמאל היא הנצרות (שלדעת הרמב"ם היא ע"ז).

בפוליטיקה בימינו, פסולת הימין היא 'דת השויון' והענקה גם למי שלא מגיע לו ופסולת השמאל היא התעמולה האנטי-דתית והקטרוג על הענקה גם למי שמגיע לו.

(משיעור ד' אדר תש"פ)

אוצר קצר

מותרות הימין והשמאל

אדמו"ר הזקן בפירושו ל"שמאל דוחה וימין מקרבת", שנוגע גם לבחירות הקרובות:

טבע הטוב להשפיע לכולם, ומכך יכולה לצאת השפעה גם למי שאינו ראוי. בפוליטיקה היום זו הקליפה של מי שרוצה להשפיע לכולם בשוה – שויון – לתת גם לערבים, ובחנם, את מה שהיהודים מקבלים. לתת לאויבים כמו שנותנים למי שאוהב אותנו ותומך בנו. אדמו"ר הזקן מסביר ש"אברהם יצא ממנו ישמעאל" היינו השפעת קו ימין לקליפת נוגה מתאימה למי שפוסק – כמו הרמב"ם – שהאיסלאם איננו עבודה זרה, הוא לא מהקליפות הטמאות לגמרי. גם ישמעאל יכול להיות עם תאות רציחה – אך היא באה מתוך התאוות שלו. לפעמים הרע של נוגה הוא אפילו יותר חמור – שייך לכך שסוף הגלות האחרונה, גלות עשו, היא דווקא בידי ישמעאל (ולפעמים יש גלות בידי יהודים, שיכולה אפילו להיות עוד יותר קשה).

בשמאל בדיוק הפוך: אמנם הגבורות דיצחק לא יהיה מחמתו שום מותרות למי שאינו ראוי כי טבע הגבורות לדקדק מאד עד כחוט השערה אם ראוי לקבל שפע כזו כו' עד שלא ישפיע כ"א לראוי ולא ישפיע כלל למקום שאינו הגון כו'. אך מסיבת הגבורות ימצא מותרות גבורות קשות דעשו לקטרג ביותר כו' כמ"ש במ"א.

לכאורה זהו המצב הנכון – לא להשפיע למי שלא מגיע לו. מה הבעיה? הרי מיצחק יוצא עשו – יוצאת הנצרות, שהיא כבר ממש עבודה זרה, ג קליפות הטמאות לגמרי, כמו שפוסק הרמב"ם. ביחס להשפעה הזולת הביטוי של הגבורות הוא הפוך – זו הרציחה של עשו, "על חרבך תחיה". הפסולת של השמאל היא גבורות קשות, שמקטרגות גם על מי שבאמת כן מגיע לו. מישהו ראה את שלטי הבחירות של ליברמן? להוי ידוע שכל מי שיושב כאן פרזיטים... הוא מקטרג על כך שנותנים לשומרי תורה ומצוות. טוב שאדם מדקדק על עצמו, אך בכלל לא טוב שהוא מדקדק על הזולת. כתוב שלשם כך יש שתי עינים, שהאדם יסתכל טוב על הזולת בעין ימין (מתוך ההתבוננות ברוממות ה', לראות את הטוב במציאות) ועל הרע של עצמו בעין שמאל (ההתבוננות בשפלות האדם). קו האמצעי כנגד יעקב הוא רחמים – הרחמים נוטים לחסד, נותנים גם למי שלא מגיע לו, אבל בתנאי שהנתינה הזו מטיבה לו ולא גורמת לו להיות יותר גרוע. החסד נותן גם למי שלא ראוי, ויכול לטפח את ישמעאל, והרחמים הם נתינה למי שיש בו דעת וההטבה עושה אותו יותר טוב. (משיעור ד' אדר תש"פ)

בפוליטיקה
היום זו
הקליפה של
מי שרוצה
להשפיע
לכולם בשוה
– שויון
– לתת גם
לערבים,
ובחנם, את
מה שהיהודים
מקבלים

אוצר התבונה

בחירת מנהיג כדוד

עכשיו נמצאים בארץ בתקופה שלפני בחירות וצריך לחשוב במי לבחור. לכאורה פשוט מאד – על יהודי לבחור מנהיג שהכי דומה לדוד המלך. דוד המלך הוא אב-טיפוס של מנהיג האהוב על כל עמו. אין דמות אהובה יותר מדוד המלך. דוד הוא גם לשון דוד, כמו הדוד והרעיה בשיר השירים – כולנו מאוהבים בדוד המלך, הוא המנהיג האמתי וצריך לבחור בו.

מהן תכונות דוד? ראשית, הוא לוחם מלחמות ה' ומנצח, כמו שכתוב על המשיח. שנית, הוא "עשה משפט וצדקה לכל עמו", מתקן את המשפט בארץ. לבסוף, כל ציפית דוד, כל הלב שלו, מכוונים לבנין בית המקדש. משלל כל המלחמות דוד הכין את

הזהב ואת כל החומרים למקדש. הוא רצה לבנות בעצמו את המקדש – זו היתה מגמת חייו, צפור נפשו – אבל ה' אמר לו, על ידי נתן הנביא, שלא הוא יבנה אלא בנו שלמה יבנה את הבית ("רק לא אתה תבנה הבית כי אם בנך היצא מחלצוך הוא יבנה הבית לשמי").

היות שדוד המלך מסר את נפשו בפועל ממש על בנין המקדש – לעשות לה' יתברך דירה בתחתונים, בעולם שלנו – נקרא המקדש על שמו, "ראה ביתך דוד". כמו שהמלכות נקראת 'מלכות בית דוד', גם המקדש – מקום השראת השכינה בישראל – נקרא 'בית דוד'.

אם כן, "ובקשו... את דויד מלכם" היינו בקשת מנהיג כדוד המלך, שמתקן את המשפט, ובעצם מקיים את כל שלשת תנאי מלך המשיח: מחזיר את העם בתשובה, לוחם מלחמות ה' ומנצח, ועיניו נשואות אל בית המקדש. דוד שיבוא בדור שלנו גם יבנה את בית המקדש ("בונה מקדש במקומו") – הוא יכלול בעצמו גם את דוד וגם את בנו שלמה. הבעל שם טוב מוסיף ומבאר ש"דויד מלכם" היינו החוש שיש ליהודי בהשגחה פרטית – הראיה על כל צעד ושעל בחיים שה' אתי. זהו סוד המלכות בקבלה – גילוי השכינה בהשראה פרטית. כל צעד בחיים הוא בהשגחת ה'. המודעות וההכרה שהכל בהשגחה היא בקשת "דויד מלכם", המסמל את השגחת ה' בעולמנו.

אם כן, צריך לבקש את ה' עצמו, שמתגלה בתוך התורה. "אנא נפשי כתבית יהבית" – עצמות ה' מתגלה בתורה, "אורייתא וקוב"ה כולא חד". אבל גילוי ה' בעולם שלנו, ביום-יום של כל אחד ואחד, הוא גילוי השגחה פרטית – "דויד מלכם". בזכותו נזכה, כפשוטו, שדוד המלך – דוד מלכא משיחא – יבוא ויגאל אותנו גאולה אמיתית.

(משיעור ג' אדר ב' ע"ט)

אוצר האמרה

שלא יסתובבו כמו בהמות

רגילים היו החסידים לשמוע מפיו הקדוש של רבי ישראל מרוד'ין (שיום הילולתו חל בג' חשוון) משפט זה – 'רבונו של עולם, על עצמי, מוחל אני לך על הגן עדן והעולם הבא שלי, ומבקש ממך רק דבר אחד, שתביא כבר אור לעולם – שלא יסתובבו אנשים בעולם כבהמות בחשיכה'.

אם הווארט של "מי לי בשמים" של אדמו"ר הזקן זה בסוד רצוא, ווארט זה שהיו שומעים מפיו זה שוב, כי משפט זה הוא מתוך דאגה לעולם, שלא נהיה "רוח הבהמה היורדת היא למטה לארץ" אלא "רוח האדם העולה היא למעלה" תוך כדי העלאת המציאות כפי שהיא. לא לעזוב את המציאות, רק לגלות את "שם כבוד מלכותו" במציאות.

(מתוך הספר "סיפורי צדיקים")

אוצר הרמז

משה רבינו מתקן את נח

אוה"ח הקדוש על נח: כמה שנח צדיק ותמים ו"את האלהים התהלך נח" – לא היה לו כח לתקן את דורו. על פי פשט – הוא לא התפלל עליהם. אבל בפנימיות, יש צדיק שיש לו יכולת לתקן את דורו, ולנח – כמה שהוא גדול – אין את אותו הכח. לעומתו, למשה רבינו יש את הכח. אברהם אבינו הוא הממוצע ביניהם – הוא מתחיל לתקן את חסרון נח, שאינו מסוגל לתקן את הדור. השלמות היא אצל משה רבינו, שאמר לקב"ה "מחני נא מספרך", אותיות "מי נח" – הוא תקן את נח, מסר את הנפש ממש על עם ישראל, על הדור שלו, וזכה לתקנם.

(משיעור כ"ט תשרי תש"פ)

נח למעלה ונח למטה

"אלה תולדת נח נח", כתוב בזהר שנח עושה נחת רוח למעלה ונחת רוח למטה, מוצא "חן ושכל טוב בעיני אלהים ואדם". וכמו שאמרו חז"ל: "כל שרוח הבריות נחה הימנו רוח המקום נחה הימנו וכל שאין רוח הבריות נחה הימנו אין רוח המקום נחה הימנו".

(משיעור כ"ט תשרי תש"פ)